

MLADI V JUBILEJU USMILJENJA

»Blagor usmiljenim, kajti usmiljenje bodo dosegli« (Mt 5,7)

Pred vami je gradivo, ki je odziv na Poslanico svetega očeta Frančiška za 31. svetovni dan mladih 2016. V njej nas papež med drugim spodbuja:

Evangeljske blagre vedno rad povežem s petindvajsetim poglavjem Evangelija po Mateju, ko nam Jezus predstavi dela usmiljenja in pravi, da bomo sojeni po njih. Zato vas vabim, da ponovno odkrijete telesna dela usmiljenja: lačne nasičevati, žejne napajati, nage oblačiti, popotnike sprejemati, bolnike obiskovati, jetnike reševati, mrliče pokopavati. In ne pozabimo na duhovna dela usmiljenja: grešnike svariti, nevedne učiti, dvomljivcem prav svetovati, žalostne tolažiti, krivico voljno trpeti, žalivcem iz srca odpustiti, za žive in mrtve Boga prositi. Kot vidite, usmiljenje ni »dobrotništvo«, niti zgolj čustvenost. Gre za preverjanje pristnosti, da smo Jezusovi učenci, naše verodostojnosti, da smo kristjani v današnjem svetu.

Vam, mladim, ki ste zelo stvarni, bi rad v prvih sedmih mesecih leta 2016 predlagal, da izberete po eno telesno in eno duhovno delo usmiljenja in ju vsak mesec uresničujete.

Odločili smo se, da za vsak mesec od januarja do julija 2016 pripravimo spodbudo na eno telesno in eno duhovno delo usmiljenja. Pripravilo bomo katehezo, molitev in predlog konkretne dejavnosti za vsakogar osebno, za animatorsko, mladinsko veroučno ali podobno skupino mladih. Smiselno se lahko uporabi samo kakšen del tega gradiva.

Za mesec december uvod v temo leta, ki ga pravkar začenjamo – usmiljenje.

Pripravljajo: s. Andreja Čakš, Boštjan Jamnik, Fani Pečar, Mojca Štruc

December 2015

USMILJENI KAKOR OČE

Pripomočki:

- vprašalnik Sem usmiljen,
- pisala,
- listi z razlago usmiljenja iz papeževe Poslanice,
- plakat

Potek

→ **Vstopna točka** – Vprašalnik: **Sem usmiljen?** (priloga 1)

Vsakega udeleženca povabimo, da izpolni vprašalnik in odkrije, kaj za njega pomeni usmiljenje, kako ga osebno živi. V skupini se nato o tem pogovorimo.

→ **Oznanilo** – Kaj pomeni usmiljenje?

Pisanje asociacij – na sredino plakata napišemo besedo USMILJENJE, ob njej pa vsak napiše nekaj asociacij, ki se mu utrnejo ob njej

Osebnostno delo ob odlomku iz Poslanice mladim – 2. Usmiljeni kot oče (poslanica je spletni povezavi: https://w2.vatican.va/content/francesco/sl/messages/youth/documents/papa-francesco_20150815_messaggio-giovani_2016.html – priloga 2)

Vsakdo prejme besedilo iz poslanice in v njej poišče definicijo usmiljenja. Te si med seboj podelimo. Na uvodnem plakatu obkrožimo tiste pojme, ki jih najdemo v papeževi razlagi.

Video: Oglejmo si lahko tudi kakšnega od filmčkov, ki govorijo o usmiljenju:

Npr. The pope Francis minute:

<https://www.youtube.com/watch?v=4GiOje2WUXM&index=2&list=PL5sexwzkyqUXgYK9AJZTgt2cRcJBY0hJR>

<https://www.youtube.com/watch?v=TAxrKubZr8s>

Motivacijski filmčki

<https://www.youtube.com/watch?v=1DUYIHZsZfc>

<https://www.youtube.com/watch?v=I5UBikauIQM>

<https://www.youtube.com/watch?v=HkuKHwetV6Q>

3. Dejavnost – prejem zakramenta sprave pred božičem

O dobri pripravi na spoved lahko preberemo na tej povezavi:

<http://www.mladival.si/ICD/spletnastran.nsf/mv/2DE23253CBED9A5FC1257DFF0044E6B6?OpenDocument>

4. Molitev

»Pomagaj mi, o Gospod, da bi [...]:
bile moje oči usmiljene, da nikoli ne bi sumničila in ne sodila po zunanosti, ampak iskala to, kar je v dušah mojih bližnjih lepo, in jim pomagala; [...]
bil moj sluh usmiljen, da bi se sklanjala k bližnjim v potrebah, da bi moja ušesa ne bila brezbrizna ob bolečini in vzdihih bližnjih; [...]
bil moj jezik usmiljen, da bi o svojih bližnjih nikoli ne govorila zaničljivo, temveč imela za vsakega besedo tolažbe in odpuščanja; [...]
bile moje roke usmiljene in polne dobrih del [...];
bile moje noge usmiljene, da bi svojim bližnjim vedno hitela na pomoč, ne oziraje se na svojo onemoglost in utrujenost; [...]
bilo moje srce usmiljeno, da bi čutila vse trpljenje bližnjih« (sveta Favstina Kowalska - Dnevnik, 163).

Priloga 1

Sem usmiljen?

Poskušaj se vživeti v spodnje situacije. Med tremi odgovori na vsako vprašanje poišči tistega, ki te najbolj opiše. Na koncu so zapisani rezultati.

1. Kaj storiš, ko tvoj sošolec nenamerno dela nekaj napačnega?

A – Poveš učitelju.

B – Ne storiš ničesar, čakaš in upaš, da bo učitelj sam opazil.

C – Neopazno ga opozoriš na napako, da ne bi zašel v težave.

2. Kaj storiš, ko vidiš, da se tvoja sestra še vedno trudi s pospravljanjem, da bi se nato lahko šla igrat?

A – Mamo opozoriš, kako dolgo že traja pospravljanje.

B – Ne storiš ničesar, vsake toliko pa pogledaš, kako napreduje delo.

C – Pomagaš ji, da se lahko gre prej igrat.

3. Sošolki, ki ti otežuje življenje, na poti v šolo na tla padejo knjige in zapiski. Kaj storiš?

A – Na hitro odideš in o dogodku poveš sošolcem – zakaj bi ji pomagal, če ona tega gotovo tudi ne bi storila!

B – Delaš se, da je ne vidiš.

C – Pomagaš ji pobrati knjige in razpršene liste.

4. Sošolec ukrade nekaj iz tvoje torbe, pri tem ga odkrijejo. Kaj storiš?

A – Izmisliš si kazen zanj – mora se naučiti lekcije.

B – Pustiš, da drugi zanj določijo kazen.

C – Poveš, da ne želiš, da se ga kaznuje – dovolj je, da spozna, da njegovo dejanje ni bilo pravilno.

5. Na poti v šolo, ko se ti že hudo mudi, vidiš dijaka na invalidskem vozičku, ki se trudi, da bi prišel skozi vrata. Kaj storiš?

A – Poskusiš se izmuzniti mimo, ne da bi te kdo opazil.

B – Odpreš mu vrata, potem pa odhitiš dalje.

C – Odpreš mu vrata, ga ogovoriš in če želi, mu pomagaš v učilnico.

6. V jedilnici pri kosilu vidiš novo dekle iz razreda, ki išče prostor, kamor bi sedla. Kaj storiš?

A – Smeješ se ji in sodeluješ pri zafrkavanju na njen račun.

B – Ne sodeluješ pri zafrkavanju; po tihem upaš, da jo bo kdo drug povabil k mizi.

C – Utišaš tiste, ki jo zafrkavajo in jo povabiš k vaši mizi.

7. Kaj storiš, ko pridejo tvoji starši utrujeni iz službe?

A – Greš k sestri ali bratu, da bi ji/mu potožil, kako čudni so starši.

B – Pozdraviš starše, nato pa greš v svojo sobo in čakaš, da bodo boljše volje.

C – Vprašaš jih, kako se počutijo, potem pa jim poskušaš pomagati, da bi jih razbremenil.

Rezultati

V glavnem A odgovori – Drugi te nimajo za preveč usmiljeno osebo. Usmiljeni ljudje so prijazni in sočutni do drugih, pa če to zaslužijo ali ne. Čeprav ni greh zahtevati pravice ali ne pomagati v vsaki situaciji, ne pozabi, da žanješ to, kar seješ. Če nisi usmiljen z drugimi, tudi oni ne bodo s teboj. Blagor usmiljenim, kajti usmiljenje bodo dosegli, pravi Sveto pismo (Mt 5,27). Torej se trudi biti bolj usmiljen. Glede na zapisano boš blagoslovljen, če ti bo uspelo.

V glavnem B odgovori – V splošnem nisi neusmiljen, ampak navadno zavzameš nevtralno pozicijo in s tem ne izkazuješ usmiljenja. Bolj odprto bodi usmiljen. Ni dovolj, da samo čutiš naklonjenost do drugih, potrebna so tudi dejanja. Z dejanji usmiljenja boš drugim kazal Jezusa.

V glavnem C odgovori: Zase lahko rečeš, da si usmiljen. Tvoje srce je podobno Jezusovemu. Pri tebi usmiljenje ni samo čustvo, ampak ga spremljajo tudi konkretna dejanja. Ni pomembno, ali je drugi tvoj prijatelj ali ne – usmiljenje mu pokažeš, ko to lahko narediš. Ljudje bodo to opazili in tudi tebi vračali z usmiljenjem.

Priloga 2

Poslanica svetega očeta Frančiška za 31. svetovni dan mladih 2016 - »Blagor usmiljenim, kajti usmiljenje bodo dosegli« (Mt 5,7)**2. Usmiljeni kot Oče**

Geslo tega izrednega jubileja je: »Usmiljeni kot Oče« (prim. Misericordiae Vultus, 13) in prihodnji SDM je uglasen na to temo. Poskusimo torej bolje razumeti, kaj pomeni Božje usmiljenje.

Ko Stara zaveza govori o usmiljenju, uporablja različne izraze; najbolj pomenljiva sta hesed in rahamim. Prvi se nanaša na Boga in izraža njegovo neutrudljivo zvestobo zavezi z njegovim ljudstvom, ki ga On ljubi in mu večno odpušča. Drugega, rahamim, pa lahko prevajamo »nedra«, kar nas posebej spominja na materino naročje in nam pomaga razumeti Božjo ljubezen do njegovega ljudstva kot materino ljubezen do otroka. Tako nam ga predstavi prerok Izaija: »Mar pozabi žena svojega otročiča in se ne usmili otroka svojega telesa? A tudi če bi one pozabile, jaz te ne pozabim« (Iz 49,15). Taka ljubezen pomeni v sebi narediti prostor za drugega, čutiti, trpeti in se veseliti z bližnjim.

Svetopisemski pojem usmiljenja vključuje tudi konkretnost ljubezni, ki je zvesta, zastonjska in zna odpuščati. V tem odlomku iz Ozeja imamo čudovit primer Božje ljubezni, ki jo vzporeja z ljubeznijo očeta do svojega sina: »Ko je bil Izrael mlad, sem ga ljubil, iz Egipta sem poklical svojega sina. Toda bolj sem jih klical, bolj so se oddaljevali od mene. [...] Jaz sam sem Efrájima učil hoditi, jemal sem jih na svoje lakte, pa niso spoznali, da skrbim zanje. Pritegoval sem jih s človeškimi vezmi, z vrvicami ljubezni, bil sem jim kakor tisti, ki si vzdigujejo otroka k licu, počasi sem mu dajal jesti« (Oz 11,1–4). Ne glede na zgrešeno ravnanje sina, ki bi zaslužil kaznen, je očetova ljubezen vedno zvesta in vedno odpušča sinu, ki se kesa. Kakor vidimo, usmiljenje vedno vključuje odpuščanje. »Božje usmiljenje ni nekaj abstraktnega, ampak je oprijemljiva resničnost, s katero Bog razodeva svojo ljubezen, ki je kakor očetova ali materina, ko sta iz globine srca ganjena ob svojem otroku. [...] Prihaja iz notranjosti kot globoko naravno čutenje, ki ga sestavljajo nežnost in sočutje, prizanesljivost in odpuščanje« (Misericordiae Vultus, 6).

Nova zaveza nam govori o Božjem usmiljenju (eleos), povzetku dela, ki ga je Jezus prišel izvršiti na svet v imenu Očeta (prim. Mt 9,13). Usmiljenje našega Gospoda se razodeva predvsem, ko se on skloni nad človeško bedo in pokaže svoje sočutje do tistega, ki potrebuje razumevanje, ozdravljenje in odpuščanje. Vse v Jezusu govori o usmiljenju. Še več, on sam je usmiljenje.

V petnajstem poglavju Evangelija po Luku najdemo tri prilike o usmiljenju: o izgubljeni ovci, o izgubljeni drahmi in tisto, ki jo poznamo kot priliko o »izgubljenem sinu«. V teh treh prilikah nas pretrese veselje Boga, veselje, ki ga občuti, ko najde grešnika in mu odpusti. Da, veselje Boga je odpuščati! Tukaj je povzetek vsega evangelija. »Vsak od nas je tista izgubljena ovca, tista izgubljena drahma; vsak od nas je tisti sin, ki je zapravil lastno svobodo in sledil lažnim idolom, prividom veselja, ter izgubil vse. A Bog nas ne pozabi, Oče nas nikoli ne zapusti. Je potrpežljiv Oče, vedno nas čaka. Spoštuje našo svobodo, a vedno ostane zvest. In kadar se vrnemo k njemu, nas v svojo hišo sprejme kot otroke, kajti nikoli, niti za trenutek, nas ne neha čakati z ljubeznijo. Njegovo srce praznuje ob vsakem sinu, ki se vrne. Praznuje, ker je veselje! Bog ima to veselje, kadar eden od nas grešnikov pride k njemu in ga prosi odpuščanja« (Opoldanska molitev, 15. september 2013).

Božje usmiljenje je zelo konkretno in vsi smo poklicani, da ga osebno izkusimo. Ko sem bil star sedemnajst let, sem se nekega dne, ko bi moral iti ven s prijatelji, odločil, da bom šel najprej v cerkev. Tam se srečal duhovnika, ki me je prevzel s posebno zaupljivostjo in začutil sem željo, da odprem svoje srce v zakramentu sprave. To srečanje je spremenilo moje življenje! Odkril sem, da kadar s ponižnostjo in jasnostjo odpremo svoje srce, moremo na zelo konkreten način doživeti Božje usmiljenje. Bil sem prepričan, da me je v tem duhovniku čakal Bog, preden sem jaz sploh naredil prvi korak, da bi šel v cerkev. Mi ga iščemo, vendar je on vedno korak pred nami, vedno nas išče in nas prvi najde. Morda koga med vami kaj bremeni v srcu in misli: Naredil sem to, naredil sem tisto ... Ne bojte se! On vas čaka. On je oče – vedno nas čaka! Kako lepo je v

zakramentu sprave srečati usmiljeni objem Očeta, odkriti spovednico kot kraj Usmiljenja, dovoliti, da se nas dotakne ta usmiljena Gospodova ljubezen, ki nam vedno odpušča!

In ti, dragi mladenič, draga mladenka, si kdaj občutil na sebi ta pogled neskončne ljubezni, ki preko vseh tvojih grehov, omejenosti, napak še vedno zaupa vate in na tvoje življenje gleda z upanjem? Se zavedaš dragocenosti, ki jo imaš pred obličjem Boga, ki ti je iz ljubezni dal vse? Kot nas uči sveti Pavel: »Bog pa izkazuje svojo ljubezen do nas s tem, da je Kristus umrl za nas, ko smo bili še grešniki (Rim 5,8). Toda, ali zares razumemo moč teh besed?

Vem, kako vam je blizu križ SDM – darilo svetega Janeza Pavla II. –, ki od leta 1984 spremlja vsa vaša svetovna srečanja. Koliko sprememb, koliko resničnih spreobrnjenj se je zgodilo v življenju tolikih mladih, ki so se srečali s tem golim križem! Morda ste se vprašali, od kod prihaja ta izredna moč križa. In to je odgovor: križ je najbolj zgovorno znamenje Božjega usmiljenja! Križ nam dokazuje, da je mera Božje ljubezni do človeštva ljubiti brez mere! V križu se lahko dotaknemo Božjega usmiljenja in dopustimo, da se nas dotakne njegovo usmiljenje! Na tem mestu bi rad spomnil na dogodek dveh hudodelcev, ki sta bila križana ob Jezusu: eden je ošaben, ne prizna, da je grešnik, in zasmehuje Gospoda. Drugi pa prizna, da je ravnal narobe, se obrne h Gospodu in mu reče: »Jezus, spomni se me, ko prideš v svoje kraljestvo.« Jezus ga pogleda z neskončnim usmiljenjem in mu odgovori: »Danes boš z menoj v raj« (prim. Lk 23,32.39–43). S kom od teh dveh se poistovetimo? Z njim, ki je ošaben in ne prepozna svojih napak? Ali z drugim, ki prepozna, da potrebuje Božje usmiljenje, in prosi zanj iz vsega srca? V Gospodu, ki je na križu za nas daroval svoje življenje, bomo vedno našli brezpogojno ljubezen, ki prepozna naše življenje kot dobro in nam da vedno možnost za ponovni začetek.